

Respons til høringsuttalelser til revidert forvaltningsplan for grågås i Nordland, 2026-2032

Det var innen fristen (1.mars 2026) kommet flere høringsuttalelser til den reviderte planen for grågås i Nordland; BirdLife Nordland, NOAH, Bø kommune v. Grimstad Gård og Nordland Bondelag. Det var mange gode innspill og flere er inkludert i den reviderte planen. Noen innspill var vanskelig å få frem i tekstform siden dette var mer synspunkter på forvaltningen generelt. En del av tiltakene som er beskrevet i planen er nå utdypet nærmere for å unngå en misforståelse, så innspillene var meget nyttige med tanke på en mer tydelig tekst i planen. Det er også lagt til et par vedlegg i planen som beskriver nærmere estimater for den samlede grågåsbestanden og gir mer innsikt i forvaltningsmål som Nordland også forholder seg til. Dette gir et bedre kunnskapsgrunnlag og forståelse av både den internasjonale og nasjonale forvaltningen av grågås som Nordland som fylke slutter seg til.

Etter høringsfristen er det også kommet opplysninger om flere publiserte arbeider med grågåsregistreringer i Nordland. Disse er nå inkludert og referert til i planen som en del av det oppdaterte kunnskapsbildet.

Under er respons til høringsuttalelsene kategorisert i ulike tema slik at dette dekker de innspillene som er kommet. Om det er ønske om ytterligere detaljer enn slik det er presentert her kan hver enkelt organisasjon gjerne ta direkte kontakt.

Kunnskapsgrunnlaget

Flere rapporter er referert til i planen. Teksten er også noe justert basert på dette. At det er begrenset med oppdatert kunnskap om totalt antall grågås i hele Nordland (forrige totalregistrering av hekkende grågjess er fra 2017) kan ha noe å si for forvaltningsmålene for hele fylket, eller ikke. Når Statsforvalteren ønsker en kommunal og fleksibel forvaltning vil det være kunnskapsgrunnlaget i spesifikk kommune som er sentralt. Selv om en bestand ikke er i vekst, vil det også være behov for god forvaltning.

Skadefelling

Dette er et verktøy for å jage gjessene bort fra landbruksarealene og et regelverk med ulike krav foreligger. Flere er prinsipielt imot dette tiltaket. Så lenge det er et godkjent virkemiddel for å redusere eller forebygge beiteskader forårsaket av grågjess vil det imidlertid også være en del av mulighetene som må beskrives i planen. Det meste av det som spilles inn står allerede i teksten, men det erkjennes at en del av teksten kan utdypes og forklares nærmere. Dette er nå gjort.

Eggsanking

Dette er et bestandsregulerende tiltak som er en grunneierrett frem til 15.april. Responsen til innspillene gjelder som for skadefelling og er ytterligere utdypet og beskrevet i den reviderte planen.

Tidlig jaktstart

Det påpekes at tidlig jaktstart må vurderes opp mot risikoen for at unger ikke er fullt flygedyktige. Det står allerede i planen at det de første dagene kun er mulig å jakte på flyvende gjess, og også andre vilkår som gjelder. Det er nå lagt til at faren for å skyte unger som ikke er ferdig utviklet må erkjennes og minimaliseres så mye som mulig.

Involvering i grågåsforvaltning

I planen er det beskrevet viktigheten av involvering av ulike brukergrupper, og den ble sendt ut for en bred høring. Alle konkrete innspill til planen er etter dette inkludert, men noen innspill var generelt om forvaltning av gjess og ikke mulig å inkludere konkret i teksten i planen. Det er i dag et Samarbeidsforum for gås i Nordland. Forumet ble etablert av Statsforvalteren og den primære hensikten og rollen til forumet var å få diskutert tilskuddet for de Svalbard-hekkende gjessene som vårraster på Helgeland og i Vesterålen (hvitkinngås og kortnebbgås). Særlig var det relevant å ha med bøndenes faglag og utøvende kommuner med. Etter hvert har forumet utviklet seg når en erfarte hvilken samlende funksjon et slikt fora kan ha, også når det gjelder erfarings- og kunnskapsutveksling for andre gåsearter (grågås). BirdLife har tidligere vært invitert inn i forumet, men takket nei siden det ikke er noen finansiering av dette og alle deltakerne betaler sin egen innsats med egen organisasjons midler. Det er ingen prinsipielle grunner for at ikke andre aktører også kan innlemmes i forumet, gitt at egen rolle finansieres.

Lokal forvaltning

Det er fra Statsforvalterens side et ønske at hver kommune skal selv vurdere egen forvaltning. Dette er begrunnet i at det er store variasjoner mellom kommuner både i gåsemengde og utfordringer for landbruket etc. Det vises derfor til i den regionale planen at det vil være feil at Statsforvalteren skal sette standarder for hele fylket. I planen er det nå poengtert viktigheten av god lokal kunnskap for å kunne sette et bestandsmål. En skal også huske på at et bestandsmål er også et *sikkerhetsnett*. Om bestanden går under dette nivå skal det også være tiltak i planen som skal iverksettes for å få bestanden opp igjen. Dette er nå spesifikt poengtert i forvaltningsplanen slik at det er en bevisstgjøring omkring dette. Dette også for at utøvende forvaltningsmyndighet skal ha mekanismer for dette i sine planprosesser, f.eks. stoppe eggssanking og regulere jakten.

Organisering av jakten

Det er poengtert fra landbruksinteressenes side at det er viktig med god organisering av jakten slik at flere gjess kan felles for å redusere beiteskadene på landbruksarealer. Tiltaket står spesifisert i planen.